

Kvaliteten inte förbättrad på akutmottagningarna

Kompetensen på en del akutmottagningar nattetid är fortfarande för låg. Det anser Socialstyrelsen som förra veckan granskade 35 akutsjukhus. Sju av akutmottagningarna hade en ensam AT-läkare i tjänst.

I april 1993 genomförde Socialstyrelsen en oanmäld granskning av 29 akutsjukhus. Förra veckan upprepades granskningen, denna gång på 35 akutsjukhus. 1993 tyckte Socialstyrelsen att kompetensen hos primärjourerna ofta var för låg. Bedömningen från Socialstyrelsen är likadan idag. På sju av de 35 besökta akutmottagningarna fanns AT-läkare ensamma i tjänst. Samtidigt var dock bakjourens tillgänglighet genomgående mycket god och inställelsen var påtagligt kort överallt.

– Vid vår nya granskning fann vi AT-läkare som primärjour även på länssjukhus, säger överdirektör Olof Edhag på Socialstyrelsen. Det är anmärkningsvärt. Länssjukhusen borde ha så många specialistkompetenta läkare att det räcker till primärjourerna.

Socialstyrelsen har givit ut riktlinjer om att AT-läkare får gå ensam som primärjour endast om stränga principer för urvalet följs eller om orsaken är svåra ekonomiska problem. Socialstyrelsen har dock inte gjort någon bedömning av de sju AT-läkarnas kompetens. Men granskningen kommer att fortsätta.

På åtta kirurgmottagningar och sju

medicinmottagningar hade primärjourerna mindre än ett års tjänstgöring inom respektive specialitet. Sju av medicinmottagningarna och tio av kirurgmottagningarna hade specialistkompetenta läkare som primärjour.

Materialet från granskningen är ännu inte sammanställt, men Socialstyrelsens intryck är att patienterna får vänta längre idag än 1993. De flesta tas om hand inom rimlig tid, men Socialstyrelsen fann också exempel på patienter som fick vänta både fem och sex timmar på att få träffa läkare. Överlag var väntetiderna längre på större sjukhus.

– Det allmänna intrycket är att ingen löpt någon risk genom de långa väntetiderna. Sorteringen på akutmottagningarna tycks alltså vara adekvat, säger Olof Edhag.

Det fanns också sju akutmottagningar utan några väntande patienter. Det var ett länssjukhus och sex länssjukhus. Jämfört med 1993 är detta en minskning, men det är för tidigt att dra några säkra slutsatser om förändringen.

Socialstyrelsen fick också ett intryck av att bakjouren idag i betydligt större omfattning än tidigare får ägna tid åt att skaffa fram sängplatser och förhandla med andra sjukhus om att överföra patienter. Granskningen tyder också på att det skett tydliga förbättringar sedan 1993 vad gäller samverkan mellan sjukhusen. Bara tre sjukhus uppger att det inte finns någon praxis eller rutin för andra beträffande akutverksamheten.

Kristina Johnson

”Socialstyrelsens agerande trist”

– Det är trist att Socialstyrelsen desavouerar de unga läkarna och chefernas förmåga att bedöma sina medarbetare.

Det säger Lars Bröte, chefläkare på lasarettet i Motala.

Lars Bröte har tagit fram siffror från HSAN, Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd. Från och med 1992 till och med september 1996 gjordes 5 421 Lex Maria-anmälningar. Av dessa gällde 231 akutverksamhet. I dessa 231 fall var 31 AT-läkare involverade och av dessa fördes två fall till HSAN.

– AT-läkarna är inte den risk som Socialstyrelsen tror, säger Lars Bröte. Han

påpekar att lasarettet i Motala, som för övrigt inte var med i Socialstyrelsens granskning, ger riktad undervisning till sina AT-läkare.

– Vår erfarenhet är att AT-läkarna är mycket ambitiösa, de är teoretiskt välutbildade och omsorgsfulla i sina åtgärder. De är väl medvetna om att de inte är färdigutbildade och de har ett nät av kompetens runt sig.

Han anser också att Socialstyrelsens agerande innebär bristande tillit till chefernas omdöme.

– Jag som chef sätter inte en AT-läkare som primärjour om jag inte är övertygad om att han eller hon är omdömesgill och har adekvata kunskaper, säger Lars Bröte. •

Mats Ekdahl Läkartidningens nye chefredaktör

Mats Ekdahl tillträder den 1 april som Läkartidningens nye chefredaktör.

– Det ska bli oerhört spännande och fascinerande att få göra tidning för denna läsekrets, som är intellektuell och krävande, säger Mats Ekdahl.

Mats Ekdahl framhåller Economist som ett föredöme. Han pekar på att den behandlar komplicerade ämnen på ett för läsarna lockande sätt.

– Economist har haft en hållning genom 150 år. Jag tycker om tidningar med lång tradition, säger Mats Ekdahl.

Han är 48 år och har de senaste åren ägnat sig åt författarskap och utredningsuppdrag. Han har bl a skrivit »Tidningsmakarna – skapandets filosofi» och »Kökspojken», den senare tillsammans med Tore Wretman.

1994–1995 var han förste innehavare av gästprofessuren i journalistik vid Stockholms universitet.

Mats Ekdahl har varit chefredaktör för tidningen Vi. 1989 fick han TV 3-programmet Stoppa pressarnas pris för moderniseringen av Vi.

Han har även varit chefredaktör för tidningen Resumé, som då ägdes av Reklambyråförbundet. För omgörningen av Resumé fick han Stora journalistpriset 1985.

Mats Ekdahl började sin journalistiska bana som reporter på Vecko-Journalen. Han engagerades sedan i redaktionsledningen och fick Stora journalistprisets hederspris för Vecko-Journalens finalnummer 1980. •